

Onderwerp OV-bureau Groningen Drenthe: bustarieven 2025
wensen en bedenkingen

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon 14 050

Bijlage(n) 1

Ons kenmerk 295046-2024

Datum 16-10-2024

Uw brief van

Uw kenmerk

Geachte lezer,

Met deze brief sturen wij u de voorgenomen tarieven voor 2025 voor het reizen met de bus in Groningen en Drenthe toe. Op 26 september jl. heeft het dagelijks bestuur van het OV-bureau Groningen Drenthe het besluit genomen de voorgenomen tarieven 2025 vrij te geven voor de inspraak. In de vergadering van 28 november stelt het dagelijks bestuur de definitieve tarieven vast. Uw raad heeft de mogelijkheid om voor die tijd een zienswijze te geven.

Nadere toelichting

Eind 2022 hebben wij uw raad op hoofdlijnen geïnformeerd over de introductie van OVpay, een nieuwe vorm van betalen met de pinpas die op termijn de OV-chipkaart zal gaan vervangen. Na de introductie van het basisproduct (in- en uitchecken met de pinpas) gaan de landelijke ontwikkelingen voor nieuwe reisproducten onder OVpay trager dan verwacht. Waar werd verwacht op 1 januari 2025 met nieuwe OVpay-producten te kunnen starten, lijkt het er nu op dat op z'n vroegst in het tweede kwartaal van 2025 nieuwe producten kunnen worden voorgesteld. Dit betekent dat in het voorliggende tarievenvoorstel alleen nog uit wordt gegaan van het doorzetten van het huidige assortiment reisproducten voor de OV-chipkaart.

Voorgenomen tarieven 2025

De Landelijke Tarieven Index (LTI) is 3,34%. De *landelijke* reisproducten, waaronder het opstaptarief, worden standaard met dit percentage aangepast. Voor de *regionale* producten is het dagelijks bestuur van het OV-bureau bevoegd de tarieven vast te stellen.

Het OV-bureau heeft het dagelijks bestuur twee opties voor de aanpassing van de regionale tarieven voorgelegd:

1. alle regionale producten standaard met de LTI van 3,34% aanpassen.
2. herstel van inconsistentie van tarieven door een aantal producten met een iets hoger percentage aan te passen.

In het verleden zijn tarieven van bepaalde producten om verschillende redenen (marketing, beleidsmatig, etc.) niet meegestegen met de jaarlijkse indexering, met als gevolg dat er een bepaalde inconsistentie tussen de tarieven van de verschillende producten is ontstaan. Een voorbeeld: als iemand op een lange rit voltarief een heen- en terugreis maakt dan is deze reiziger duurder uit dan de prijs van een DalDagkaart waarmee deze reiziger na 09.00 uur de hele dag onbeperkt in Groningen en Drenthe kan reizen. Het tarief voor de DalDagkaart is de afgelopen jaren niet altijd met de index meegegaan waardoor nu een relatief (te) goedkoop product wordt aangeboden.

Herstel van de inconsistentie is nodig om het komende jaar op een goede manier de tarieven te kunnen berekenen voor de nieuwe producten binnen OVpay. Reizigers worden dan niet onnodig geconfronteerd worden met een tariefstijging als van een OV-chipkaart-product wordt overgestapt op een OVpay-product. Daarnaast geeft een extra aanpassing van het kilometertarief de ruimte om bij invoering van OVpay de loyale reiziger sneller en ruimer te belonen met kortingen.

Onderstaand worden beide opties nader toegelicht.

Optie 1: Toepassen Landelijk Index 3,34% (verwachte opbrengststijging €1.300.000)

De Landelijke Tarieven Index (LTI) is vastgesteld op 3,34%. In deze index zijn de gestegen kosten voor brandstof en lonen opgenomen. De LTI is van toepassing op een aantal LTK-producten (Landelijk Tarievenkader) waaronder het opstaptarief. Door de index integraal op alle producten toe te passen, zal de geprognoseerde omzet over 2025 van €39.100.000 stijgen naar €40.400.000; een plus van €1.300.000. Deze opbrengststijging is benodigd om de te verwachten kostenstijging van het vervoer te dekken.

Het is goed om te weten dat het OV-bureau in de begroting standaard rekent met een verhoging van de tarieven met 3,5%. Dit wordt later bijgesteld als de LTI definitief is. In dit geval is het verschil relatief beperkt (3,5% i.p.v. 3,34%). Het in het geheel niet toepassen van de LTI betekent een tekort van €1,3 miljoen voor het OV-bureau voor 2025.

Optie 2: Herstel inconsistentie van tarieven van een aantal producten (extra verwachte opbrengststijging €774.000)

Naast de reisproducten is er gekeken naar de ontwikkeling van autokosten en de 'reparatie' van een aantal in het verleden bevroren tarieven.

A. Het kilometertarief

Het huidige kilometertarief is €0,188 (er wordt €0,19 gecommuniceerd). Het kilometertarief bij toepassing van de LTI-index zou €0,194 worden. In optie 2 wordt voorgesteld het kilometertarief aan te passen naar €0,20. Door deze extra verhoging van €0,006 (0,6 cent) per kilometer wordt de noodzakelijke ruimte gecreëerd om bij de

Volgvel 2

invoering van een staffelproduct onder OVpay (oplopende korting bij meer reizen) de loyale reiziger sneller een hogere korting te geven.

B. (Dal)dagkaart en Broezz'n-kaartje: gelijktrekken met andere kaarten

Als het kilometertarief stijgt moet ook een aantal kaartjes meebewegen om de consistentie in het tarievenhuis te behouden. Dit betreft de (Dal)Dagkaart en het Broezz'n kaartje (zie ook de tarieven in de bijlage).

De meeste reizigers die eerder een kaartje in de bus kochten zijn al overgestapt op het pinnen. Dat is goedkoper voor hen, makkelijker voor de chauffeur en sneller in de afhandeling. Om die reden wordt ook voorgesteld om de verkoop van de buskaartjes per 1 januari te stoppen. Dat geldt overigens niet voor de (Dal)Dagkaart, het P+R kaartje en het Broezz'n kaartje. Deze blijven te koop bij de chauffeur.

C. Sterabonnementen: geen extra verhoging boven de index van 3,34%

Voorgesteld wordt de sterabonnementen alleen met 3,34% aan te passen. Dit is ook zo afgestemd met Arriva. Op deze manier heeft de verhoging van het kilometertarief geen effect op de vaste reizigers.

D. Stopzetten verkoop jaarabonnement Jeugd

Tot op heden zijn er nog ster-jaarabonnementen voor de jeugd te koop, mede door de 5% korting die de provincie Groningen al enige jaren verleent op deze abonnementen. De meeste van deze abonnementen worden aan het begin van het schooljaar gekocht. Deze reizigers kunnen dus tot de zomer van 2025 met dit jaarproduct reizen. In het nieuwe tarievenhuis is het voornemen om in de loop van 2025 de sterabonnementen te vervangen door een staffelproduct. Omdat er op dit moment nog onduidelijkheid is over de einddatum van de OV-chipkaart, wordt voorgesteld om de verkoop van jaarabonnementen te stoppen op het moment dat het alternatieve OVpay-product kan worden geïntroduceerd. Voor de mensen die het betreft zal in samenspraak met Arriva een restitutie- en migratieaanbod worden gedaan.

E. Dalvoordeel Noord Nederland: gelijkblijvend tarief

Dit product is een jaarproduct dat voor €25 te koop is: 40% korting voor reizen na 9.00 uur en in het weekend. Afhankelijk van de invoerdatum van OVpay, zal dit product nog verkocht blijven worden. Voorgesteld wordt het tarief niet te wijzigen en de mogelijkheid te bieden voor mensen om in de webshop hun mailadres achter te laten als ze in aanmerking willen komen voor een voordelige overgangsregeling bij invoering van het OVpay-alternatief.

F. P+R producten: bijtrekken met kostenstijging

Het P+R kaartje staat al jaren op €6 en is niet meegestegen met de tarieven van de overige producten. Een logischer tarief is €6,50 voor het 5 persoonskaartje en €43 voor het maandabonnement.

Dagelijks Bestuur OV-bureau: voorkeur voor optie 1

In de vergadering van 26 september jl. heeft het dagelijks bestuur van het OV-bureau Groningen Drenthe de bustarieven 2025 behandeld. Het bestuur heeft aangegeven een voorkeur te hebben voor optie 1, de regionale producten aanpassen met de LTI-index van 3,34%. Door de tarieven niet extra dan nodig te verhogen, blijft de bus een (financieel) aantrekkelijk vervoersmiddel. Ook blijft het op deze manier dienen als een

Volgvel 3

betaalbaar alternatief voor de auto. Dit vinden we in de gemeente Groningen belangrijk. Gezien het financiële meerjarenbeeld van het OV-bureau is een extra verhoging van de tarieven op dit moment ook geen directe noodzaak.

Ten slotte is het dagelijks bestuur van mening dat de verkoop van kaartjes in de bus (wagenverkoop) geen toegevoegde waarde meer heeft en per 1 januari 2025 kan worden beëindigd (met uitzondering uiteraard van de Dagkaarten, Broezz'n-kaartje en P+R-kaartje).

Verhogen borgbedrag

Het borgbedrag is bedoeld om de opbrengstverantwoordelijke de zekerheid van een (gedeeltelijke) opbrengst te geven bij een gemiste check-out. Terwijl de ritprijzen voortdurend gestegen zijn sinds 2009, is het borgbedrag altijd op €4 blijven staan. Daarmee is er een scheefgroei ontstaan die het vooral op lange lijnen lonend maakt om niet uit te checken, wat grijsrijden in de hand werkt. Voorbeeld: een rit van Assen (Marsdijk) naar Groningen voltarieft kost €5,56. Indien niet wordt uitgecheckt betaalt de reiziger voor deze rit slechts de borg van €4. Het loont dus om niet uit te checken.

Om dit te voorkomen is het gerechtvaardigd om het borgbedrag te verhogen naar €8 voor de Qliners en de nachtbus. Voor de overige lijnen wordt een stijging van de borg van €4 naar €6 voorgesteld. Deze maatregel brengt de derving terug met een geschat bedrag van jaarlijks tussen de €65.000 en €100.000 op de Qliners. Voor de overige lijnen is een berekening moeilijker te maken vanwege de grote spreiding in de ritprijzen. Wel is duidelijk dat er tussen de 120.000 en 160.000 keer per jaar niet wordt uitgecheckt.

Deze maatregel vergt wel een aanpassing in de systemen van Qbuzz en dus enige voorbereiding. Bovendien moet goed gecommuniceerd worden dat de reiziger met een OV-chipkaart voldoende saldo op de kaart heeft. Het dagelijks bestuur heeft aangegeven het borgbedrag te willen verhogen om het steeds verder groeiende ongeoorloofd grijsrijden tegen te gaan.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Koen Schuiling

locosecretaris,
Bert Popken

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.